

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus V. De Simonia, quæ committitur collatione, & receptione
Ordinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

sum est de decenti sustentatione; & dispensatio, quæ committitur est juris tantum delegati. Quod dicitur de dispensationibus Curie Romanæ, solvi potest ex dictis n. 397. nam pecunia, quæ in dictis casibus exigitur à dispensandis, non exigitur, nec licetè potest exigi *in commutationem dispensationis, & gratiæ per hanc collata* (sic enim foret simonia juris divini) sed solum *in sustentationem* Papæ, Officialium, aliaque onera Ecclesiæ incumbenda in subsidiis contra infideles præstandis, in hoc dispensante Pontifice; cum stipendium laboris in eo casu exigere, *in sustentationem* jure solum humano prohibitum sit, quod utique relaxare potest Papa, quando illud occasione talium functionum exigitur ab his, qui sunt delegati, extra Curiam Romanam.

ARTICULUS V.

De Simonia, quæ committitur collatione, & receptione Ordinum.

468 **C**ommunis regula est, omnes illos actus, seu actiones, supponentes potestatem ordinis, pro quibus in æstimationem, seu compensationem exigitur, vel datur aliquid temporale, simoniam esse juris divini, & naturalis; quia sunt actus tam ex principio, quam ex fine spirituales, & supernaturales. Suarez l. 4. c. 13. à n. 1. quod etiam intelligitur de minoribus 4. Ordinibus, quia saltem characterem sacerdotalem supponunt. Intellige tamen de illis actionibus non materialiter sumptis (prout etiam possunt exerceri à Laico) sed exercitis *possessivè* seu formaliter. Quod dictum est, *committi simoniam*, si quid temporale accipiatur pro *collatione Ordinum*, extenditur etiam ad collationem primæ tonsuræ; quia & hæc supponit potestatem spiritualem ordinis in conferente. sic Suarez cit. c. 13.

469 **Q**uestio est, an Ministri, servientes Episcopo ordinanti, committant simoniam, si pro suis functionibus aliquid exigant, vel accipiant? Communis doctrina est, quando principalis actio (ut est *collatio ordinum*) debet fieri *gratis* (ne fiat *simoniace*) etiam actiones eorum, qui ministri sunt accessorii, debere similiter gratis fieri. Ne scilicet indirectè fiat, quod directè non licet. Ex hoc infert Azor p. 3. l. 11. c. 5. q. 1. aliquid exigere pro concedendis *formatis*, *simoniacum* esse: idem asserit, si quid.

Tom. V.

quam accipiatur pro *litteris dimissorias*. Per *formatas* intelliguntur literæ testimoniales; quibus fit publica fides aliquem *Clericum ordinatum esse*. Sic Azor cit. Per *dimissorias*, quibus alicui datur facultas, ut possit ab alio Episcopo ordinari. Utrumque tamen casum præcedentem intellige (*spectato jure communi*) si quid datur, vel exigitur *principaliter* pro spirituali. Nam si tali casu quid detur Episcopo, vel ejus Ministris, *sponse, & gratuitè* non eo fine, eodem jure licetè datur, & accipitur. Colligitur ex c. *Esti questiones*, & c. *dilectus* h. t. quibus adde c. *quidquid*. 1. q. 1. ibi: *nisi voluntariè oblata*. Hanc tamen limitationem accipe, si quod offertur sit modicum, & non detur *in ipso actu ordinationis*, sed ex intervallo, sicut colligitur ex c. *sicut*. §. is autem 1. q. 2. & hoc *spectato jure communi*. Dixi *spectato jure communi*. Nam Tridentinum sessione 21. de Reform. c. 1. statuit, *ut Episcopi, & alii Ordinum Collatores, aut eorum Ministri, ad tollendam omnem avaritiæ suspicionem ab ordine Ecclesiastico, nihil, quovis prætextu, accipiant, pro collatione quoruncunque ordinum, etiam Clericalis tonsuræ; nec pro litteris dimissorias, aut testimonialibus; nec pro sigillo, nec pro quacunque alia causa, etiam sponse oblatum*. Rationem dat Lessius L. 2. c. 35. n. 61. quia non censetur *tunc* facile *sponse dari* (maximè ante ordinationem) & cupidi homines facile sibi persuaderent, *sponse dari*, quod *coactè* offertur. Si tamen revera quid omnino spontè daretur, & ut tale acciperetur, simonia non foret, quia tunc cessaret pactio, & ratio debiti, quæ requiritur ad simoniam. Ita Lessius loc. cit.

Excipit tamen Concilium ab hoc suo 470 decreto Notarios, qui aliàs *nullum habent salarium*, & degunt in locis, ubi non viget consuetudo, *nihil accipiendi pro dimissorias, aut testimonialibus*. V. Barbosa in c. 1. h. t. n. 3. His ergo concedit, posse accipere, decimam tantum partem unius aurei, hoc est, ut exponit Pirhing hic n. 18. unum Julium, sed eà lege, ut ex hoc nec indirectè in Episcopum redundet ullum commodum. Secus facientes subjicit pœnis à Jure inflctis ipso facto incurrendis, interdicendo simul taxas, statuta, & consuetudines contrarias, etiam immemorales. Per *aureum* autem hîc intelligi *ducatum*, declaravit S. Congregatio Concilii apud Zerol. in praxi Episcopali. p. 1. V. *Dimissoria*. §. ad 7. Pœnæ

N

autem

autem à jure decretæ in accipientes aliquid ab ordinatis sunt excommunicatio, & suspensio ab officio, & executione ordinum, ut dicitur c. 1. placuit 1. q. 1. intellige quo ad ordinatos, ut vult Turrecremata in c. Reperiuntur. 1. q. 1. Tridentinum autem, eas pœnas extendit ad dantes, & accipientes, etiam sponte oblata.

471 Præterea not. hanc Tridentini prohibitionem expressè prohibere illas dationes, & exactiones intuitu simonia; ac omnino reprobare contrarias taxas, statuta, consuetudines etiam immemorales quorumcunque locorum, dicens, quòd potius abusus, & corruptelæ, simoniace pravitati faventes, nuncupari possint. Not. 2. ut Notarius gaudeat eâ exceptione, quam retulimus supra, ex mente Concilii, requiri tres conditiones. 1. ut solum ei liceat ibi, ubi non viget laudabilis consuetudo, nihil accipiendi. 2. ut non habeat ullum stipendium pro officio exereendo. 3. ut nihil ex illo lucro ad Episcopum etiam indirectè pervenire possit.

472 Not. 3. Ordinandum committere simoniam, si aliquid temporale promittat, vel det pro sui præsentatione ad suscipiendos ordines. c. 1. de simonia, etiam si sit modicum, ut colligitur ex c. Ex tua 20. eod. & Barbof. ibidem. n. 3. Not. 4. quòd etiam ille, qui cum alio Clerico convenit, ut ipsum præsentet Episcopo, ordinandum ad titulum sui beneficii, committat simoniam, si simul paciscitur, quòd nihil ab illo petere velit ex illo beneficio. c. per tuas 37. h. t. elige 3. An autem sit simonia juris naturalis, & divini? vel tantum Ecclesiastici? resolvitur potest ex regulis traditis in supra dictis.

ARTICULUS VI.

De Simonia, qua committitur in provisionibus beneficiorum.

473 Non est dubium, in provisione beneficiorum Ecclesiasticorum plures actus, tanquam simoniacos, jure Ecclesiastico interdictos esse; sic prohibetur, accipere aliquid temporale pro collatione beneficii, c. Præterea, ne Prælati vices suas. 2. si quid detur, vel accipiatur pro immessione, seu inductione in possessionem beneficii jam collati. c. Cum in Ecclesia, 9. h. t. Tertio si quid temporale exigatur pro institutione præsentati in beneficio, vel consensu præstan-

do in ejus institutionem, c. Audivimus. 41. h. t. Et hoc procedit, sive institutio hic accipiatur prout est quid juris, sive prout est quid facti, nempe introductione in corporalem possessionem beneficii.

Ratio primi est; quia sive sumatur pro ea institutione, quâ electus confirmatur, vel præsentatus instituitur, sive pro ea, quâ alicui liberè beneficium confertur, eo ipso emitur, & venditur actus potestatis spiritualis. Ratio secundi est, quia institutio sumpta pro immessione in corporalem possessionem beneficii (cum talis possessio sit saltem quid annexum juri spirituali) eo ipso temporale permutatur cum spirituali; temporale enim pro annexis rei spirituali solvi non potest absque simonia, ut sæpe dictum est; ergo.

Et quamvis aliàs simoniacè datum, & 475 acceptum, communi consensu, tam dantis, quam accipientis simpliciter restitui debeat c. de hoc 11. h. t. in hoc tamen casu specialiter constitutum est, ut is, qui aliquid simoniacè accepit pro beneficio, duplum ejus restituat in utilitatem locorum, in quorum dispendium acceptum fuit. cit. c. audivimus 41. h. t. ubi Pontifex sic loquitur: Audivimus de quibusdam Episcopis, quòd decentibus Ecclesiarum Rectoribus, ipsas interdico subjiciunt, nec patiuntur alios in eisdem institui, donec ipsis certa summa pecunie persolvatur. Præterea, cum miles, aut Clericus domum Religionis ingreditur, vel apud Religiosos eligit sepulturam: etiamsi nihil loco religioso reliquerit, difficultates ingerunt, & malitias, donec aliquid muneris manus contingat eorum. Cum igitur non solum à malo, sed ab omni specie mali sit secundum Apostolum abstinendum, exactiones hujusmodi penitus inhibemus. Quod si quis transgressor extiterit, exacta duplicata restituat in utilitatem locorum, in quorum fuerint soluta dispendium, fideliter convertenda.

Similiter, tanquam simoniacum prohibetur 1. ab electo Abbate pro benedictione, installatione, vel recipienda professione (quâ intelligitur solemnitas, qua Electus Ordinario suo promittit reverentiam, & obedientiam salvâ ordinis regulâ) sub cuiusdam consuetudinis prætextu palefredum (h. e. insignem equum) vel aliud temporale exigere, vel extorquere c. Ne Dei. 43. h. t. Idem est, si pro beneficio obtinendo præstetur homagium. c. ex diligenti. 17. h. t. sed